

SOTERRAMIENTO, UN TREN DE DOBLE VÍA

HUMBOLDT, GURE ARTEAN

PAISAJES INDUSTRIALES
DE DURANGALDEA

ANBOTOKO HEREJEAK

LA ESCUELA
EXPERIMENTAL
DE ELORRIO

DURANGOKO
PLATERUAK

astola

ikerketa eta historia

DURANGALDEKO URTEKARIA

10.zk 2016 • 5e

BARRUKO IBILBIDEAK

 Txelu Angoitia

Bost gonbidatuek barruko bidezidorretatik eramango gaituzte, sakoneko bidexka apaletatik. Paisaia ikusgarriak alde batera utzita, leku xumeetara eta intimoetara begiratzeko gonbitea egiten digute, eurentzat oso bereziak diren bazterretara gerturatzeko keinua.

Sarritan bakoitzaren haurtzarora egiten dute bidaia. Rilke poeta handiak esan zuenez, horixe omen da "gure aberri bakarra".

Munduko lekurik kutunena denez, euren burua horra loturik dago. Leku hori gure jatorria izango da urliarentzat; helmuga sandiarentzat; eta ametsen lurralde hauskorra berendiarentzat.

Ale honetara ekarri ditugun gonbidatuentzat toki horiek Durangaldean daude.

J.J. Bakedano

GRAN ZINEMA ZUGAZA

Gure ametsen babesleku

Zinea azoketako barraka moduan hasi zen mundu osoan.

Durangon, lehenengo emanaldiak (komikoak, serialak) kafetegietan eta Batzokiko aretoan izan ziren. Lehenengo zine aretoa (hemendik omenaldia eskaini gura diogu), Anselmo Zugazak 20ko hamarkadan sortu zuen Gran Cinema Zugaza izan zen.

Ordutik zabalik egon da (gerran izan ezik) eta eraldaketa teknologiko guztiak ezagutu ditu (soinua, kolorea, scope, vistavisión) garai digitalera heldu arte.

Telebistaren, bideoaren edo interneten eraginez, Durangoko gainerako zine aretoak itxi egin dira, Tavira, Astarloa, Kurutziaga edo ikastetxeetako zine aretoak, eta Gran Cinema Zugaza hori da une honetan bizirik dirauen bakarra.

Bizi luzea opa diogu!

Ima Eguen
MENDRAKA

Mendraka
Umezaroa
Aitita eta amama
Belarretan
Karakoletan
Aska
Zapaburuak
Pikuak eta okaranak
Txabolako giro ona, jokoan egiteko eta auzokoak
batzeko erabiltzen zen txabola/taberna zaharra
Mendraka, hori guztia eta gehiago.
Durangaldeko gailurrei eta Elorriori begira
egoteko leku aparta!

The image shows the interior of a church. A large, light-colored stone arch dominates the left side of the frame, illuminated from below. To the right, a deep red curtain hangs vertically. The foreground is filled with rows of dark wooden pews, some of which are lit from below, creating a warm, golden glow. The overall atmosphere is solemn and historical.

Eneko Sagardoy

SAN AGUSTIN ANTZOKIA

Harriz betetako ibilbide sakratua da hau.
Haragia, odola, zerua eta arnasa biltzen dira hemen:
bekatuei jaten ematen zaien etxea.

Mundua deskubritzeko grina usaindu daiteke
argiak piztean.

Harri artean harritzeko eta harri izateari uzteko.

Hona sartzen den oro bedeinkatuta irtengo da.

Hildakoak eta bizidunak gurtzen dira hemen:

izan

edo

ez izan.

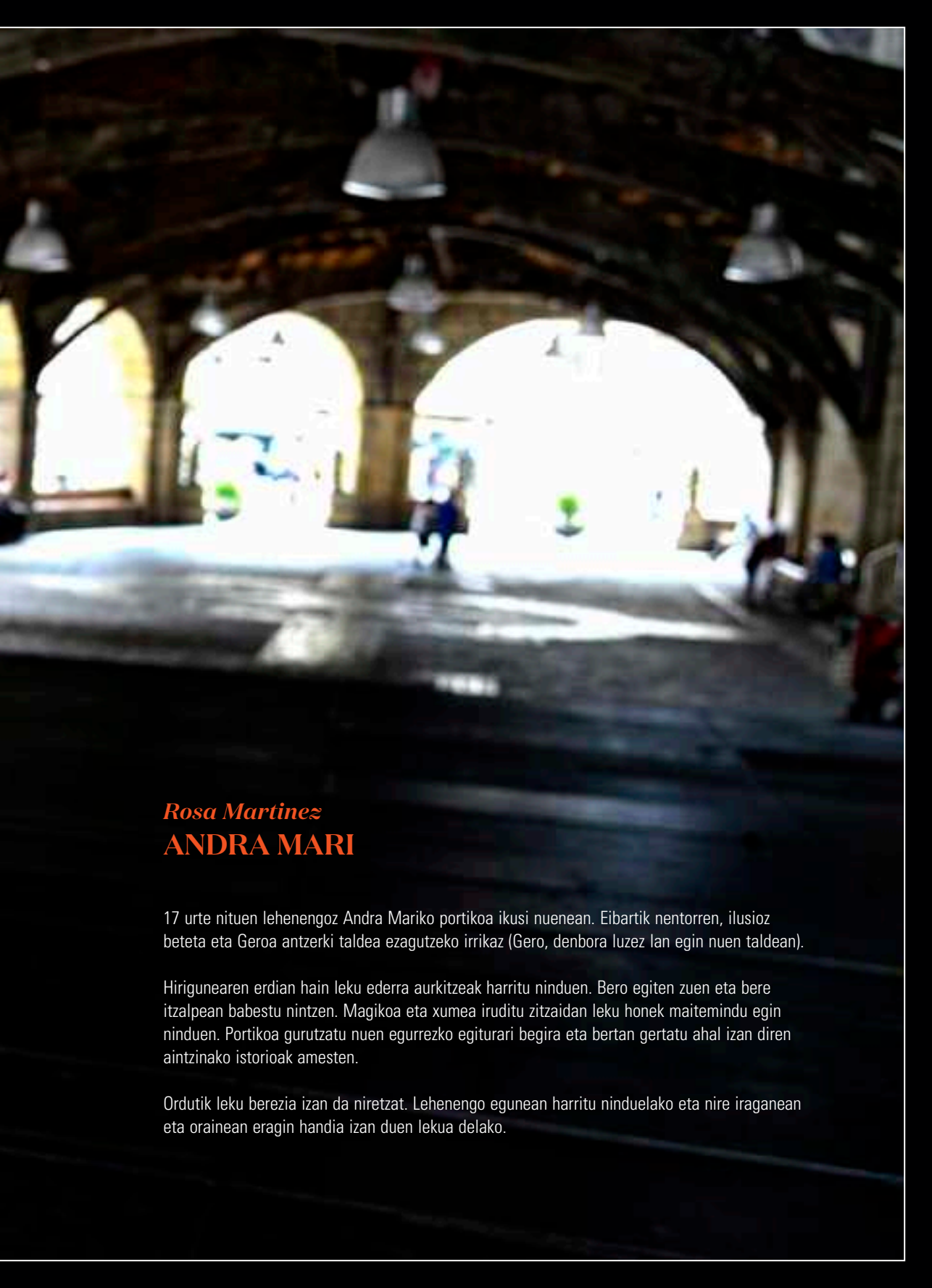
Berdin dio ospakizun tragikoa edo komikoa den,

harri artean loreak irteten dira hemen.

Ospitalean jaio nintzen.

Hemen ere bai.

Rosa Martinez
ANDRA MARI

17 urte nituen lehenengoz Andra Mariko portikoa ikusi nuenean. Eibartik nentorren, ilusioz beteta eta Geroa antzerki taldea ezagutzeko irrikaz (Gero, denbora luzez lan egin nuen taldean).

Hirigunearen erdian hain leku ederra aurkitzeak harritu ninduen. Bero egiten zuen eta bere itzalpean babestu nintzen. Magikoa eta xumea iruditu zitzaidan leku honek maitemindu egin ninduen. Portikoa gurutzatu nuen egurrezko egiturari begira eta bertan gertatu ahal izan diren aintzinako istorioak amesten.

Ordutik leku berezia izan da niretzat. Lehenengo egunean harritu ninduelako eta nire iraganean eta oraineen eragin handia izan duen lekua delako.

Manu Ertzila
URKIOLETA

Anemia kreatibo bete-betean, Urkioleta aldera jo nuen oinez, ez ezeren bila, esan ohi denez, baina ezerezaren bila. Eta noiz ere, zakurren adausiots eta abarrotsez erakarria, mini-zentral hidroelektriko honetara hurbildu nintzen, instant berean pentsatu nuen berau zela habitat ideala pertsonaia romaneko batentzat. Han bertan abiatu zen iraulika turbina mentala. Ez da argitasun hoberik hitzari dariona baino.

